

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego i publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych

Na podstawie art. 68a ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje publicznych placówek i ośrodków, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, oraz ich zadania;
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form;
- 3) warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych przez podmioty wymienione w art. 68a ust. 2 ustawy;
- 4) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr ..., poz. ...

- 5) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,
- 6) warunki i tryb wnoszenia odpłatności za kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych w publicznych placówkach i ośrodkach, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2 ustawy.

§ 2. Ilekcioć w rozporządzeniu jest mowa o organizatorze kursu należy przez to rozumieć podmioty, o których mowa w art. 68a ust. 2 ustawy.

Rozdział 2

Placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego i ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego

§ 3. Publicznymi placówkami kształcenia ustawicznego są centra kształcenia ustawicznego.

§ 4. 1. Centra kształcenia ustawicznego prowadzą kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21, a także w szkołach dla dorosłych, jeżeli takie szkoły wchodzą w skład centrum, oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

2. Do zadań centrum kształcenia ustawicznego należy:

- 1) przygotowywanie oferty kształcenia ustawicznego uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, a także współpraca z pracodawcami w tym zakresie;
- 2) opracowywanie i wydawanie materiałów metodyczno-dydaktycznych dla potrzeb prowadzonego kształcenia;
- 3) gromadzenie informacji naukowo-technicznej dla potrzeb kształcenia ustawicznego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i form tego kształcenia, prowadzonego przez centrum kształcenia ustawicznego.

2. Centrum kształcenia ustawicznego może ponadto realizować zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu.

3. Szczegółową organizację, sposób i warunki prowadzenia kształcenia w szkołach dla dorosłych wchodzących w skład centrum kształcenia ustawicznego określają przepisy dotyczące szkół publicznych.

§ 5. Centrum kształcenia ustawicznego może współpracować z innymi organizatorami kształcenia ustawicznego w kraju i za granicą.

§ 6. Publicznymi placówkami kształcenia praktycznego są centra kształcenia praktycznego.

§ 7. 1. Centra kształcenia praktycznego realizują zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu, oraz prowadzą kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21 pkt 2, a także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

2. Do zadań centrum kształcenia praktycznego należy:

- 1) prowadzenie zajęć praktycznych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu, w tym modułowego programu nauczania dla danego zawodu;
- 2) prowadzenie zajęć uzupełniających z zakresu praktycznej nauki zawodu dla młodocianych pracowników;
- 3) przygotowywanie oferty kształcenia w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21 pkt 2, a także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, współpraca z pracodawcami w tym zakresie;
- 4) opracowywanie i wydawanie materiałów metodyczno-dydaktycznych dla potrzeb prowadzonego kształcenia.

§ 8. Centrum kształcenia praktycznego może współpracować z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego.

§ 9. 1. Publiczne ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego, zwane dalej „ośrodkami”, realizują zadania z zakresu doksztalcenia teoretycznego młodocianych pracowników, zwanych dalej „młodocianymi”, oraz prowadzą kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21 pkt 2, a także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

2. Do zadań ośrodka należy:

- 1) organizowanie i prowadzenie doksztalcenia teoretycznego młodocianych zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu, wynikającego z programu nauczania dla danego zawodu;
- 2) przygotowywanie oferty kształcenia w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21 pkt 2, a także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub

uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, współpraca z pracodawcami w tym zakresie.

3. Ośrodek może ponadto organizować doksztalanie teoretyczne młodocianych zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu i uczęszczających do zasadniczych szkół zawodowych – w zakresie przedmiotów zawodowych teoretycznych, jeżeli szkoła nie ma możliwości ich zrealizowania.

§ 10. 1. Doksztalanie teoretyczne młodocianych w ośrodku odbywa się w formie turnusów, z zastrzeżeniem § 11.

2. Turnusy organizuje się dla młodocianych doksztalających się teoretycznie w zakresie danego zawodu.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach turnusy mogą być organizowane dla młodocianych doksztalających się teoretycznie w zakresie różnych zawodów.

4. Doksztalanie teoretyczne młodocianych w formie turnusu realizuje się w wymiarze odpowiednim do zakresu doksztalania teoretycznego, na które został skierowany młodociany.

5. Liczba młodocianych uczestniczących w turnusie wynosi co najmniej 20. Za zgodą organu prowadzącego ośrodek liczba młodocianych uczestniczących w turnusie może być mniejsza niż 20.

§ 11. 1. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadkach losowych, dyrektor ośrodka w porozumieniu z organem prowadzącym może zorganizować doksztalanie teoretyczne młodocianych w formie konsultacji indywidualnych, zwanych dalej „konsultacjami”.

2. Liczba godzin konsultacji wynosi co najmniej 20 % liczby godzin przewidzianych na nauczanie przedmiotów zawodowych teoretycznych, określonej w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

§ 12. 1. Młodociani są przyjmowani do ośrodków na podstawie skierowania wydanego przez:

- 1) pracodawcę;
- 2) szkołę – w przypadku młodocianych, o których mowa w § 9 ust. 3.

2. Skierowanie zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko młodocianego oraz datę i miejsce jego urodzenia;
- 2) numer PESEL młodocianego, w przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość, zawierającego datę urodzenia;

- 3) nazwę szkoły lub pracodawcy kierujących młodocianego na kształcenie teoretyczne w ośrodku;
- 4) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz zakres kształcenia teoretycznego.

3. Skierowanie składa się do dyrektora ośrodka w określonym przez niego terminie.

§ 13. Po zakończeniu turnusu lub konsultacji młodociany otrzymuje zaświadczenie zawierające w szczególności:

- 1) imię i nazwisko młodocianego;
- 2) datę i miejsce urodzenia młodocianego;
- 3) numer PESEL młodocianego, a w przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość zawierającego datę urodzenia;
- 4) nazwę symbol cyfrowy zawodu;
- 5) zakres odbytego kształcenia teoretycznego;
- 6) w przypadku młodocianych, o których mowa w § 9 ust. 3 – również oceny z realizowanych przedmiotów zawodowych teoretycznych; oceny te są wpisywane do arkusza ocen prowadzonego przez szkołę, do której uczęszcza młodociany.

§ 14. 1. Organy prowadzące ośrodki mogą, w drodze porozumienia, wyznaczyć jeden z ośrodków do koordynowania kształcenia teoretycznego młodocianych na terenie danego województwa lub województw.

2. Ośrodek, o którym mowa w ust. 1, realizuje zadania określone w § 9 ust. 2 i 3, a ponadto gromadzi, analizuje i upowszechnia informacje o zakresie i potrzebach kształcenia teoretycznego młodocianych, prowadzonego przez ośrodki działające na terenie danego województwa lub województw.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności zadania ośrodka w zakresie koordynacji kształcenia teoretycznego młodocianych oraz warunki finansowania zadań ośrodka w tym zakresie.

§ 15. Ośrodki i placówki, o których mowa w § 3 i 6, prowadzące kształcenie ustawiczne, współpracują z:

- 1) pracodawcami w zakresie:
 - a) organizacji i prowadzenia kształcenia praktycznego;
 - b) przygotowania oferty kształcenia w formach pozaszkolnych, zgodnej z oczekiwaniami pracodawców;
 - c) kształcenia ustawicznego pracowników;

- 2) urzędami pracy w zakresie szkolenia osób zarejestrowanych w tych urzędach;
- 3) innymi podmiotami prowadzącymi kształcenie ustawiczne w zakresie zadań statutowych.

§ 16. Ośrodki i placówki, o których mowa w § 3 i 6, mogą także prowadzić kształcenie ustawiczne w formach niewymienionych w § 21, jeżeli taka potrzeba wynika z uwarunkowań lokalnego rynku pracy i ma na celu zwiększenie szans zatrudnienia uczestników tego kształcenia.

§ 17. 1. Szczegółową organizację ośrodków i placówek, o których mowa w § 3 i 6, w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji odpowiednio ośrodka lub placówki, opracowany przez dyrektora ośrodka lub placówki w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji ośrodka lub placówki zatwierdza organ prowadzący w terminie do dnia 25 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji ośrodka lub placówki określa się w szczególności:

- 1) liczbę pracowników ośrodka lub placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
- 2) ogólną tygodniową i roczną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący ośrodek lub placówkę;
- 3) plan kształcenia zawierający:
 - a) wykaz form kształcenia,
 - b) wymiar kształcenia realizowanego w poszczególnych formach,
 - c) liczbę uczestników kształcenia w poszczególnych formach.

3. W przypadku pozaszkolnych form kształcenia, o których mowa w § 21 pkt 2, w arkuszu organizacji ośrodka lub placówki podaje się nazwę i symbol cyfrowy zawodu, oraz oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach.

4. W arkuszu organizacji ośrodka określa się także plan doksztalcenia teoretycznego młodocianych na dany rok szkolny, sporządzony na podstawie skierowań, o których mowa w § 12 ust. 1, zawierający:

- 1) liczbę młodocianych, dla których ma być prowadzone doksztalcenie teoretyczne;
- 2) wykaz zawodów, w których ma być prowadzone doksztalcenie teoretyczne, oraz nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 3) zakres i formę doksztalcenia teoretycznego młodocianych.

§ 18. Działalność centrów kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia praktycznego i ośrodków jest prowadzona z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

§ 19. Warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w centrach kształcenia ustawicznego i centrach kształcenia praktycznego określają przepisy w sprawie praktycznej nauki zawodu.

§ 20. 1. Centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego lub ośrodki mogą pobierać opłaty za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych.

2. Opłaty nie mogą być pobierane od osób, które uczęszczają na zajęcia realizowane na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

3. Opłaty są wnoszone za cały okres kształcenia, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia.

4. Dyrektor centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka może w uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w ratach.

5. Opłaty wnosi się na rachunek centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka wskazany przez dyrektora.

6. Wysokość opłat ustala dyrektor centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka, z uwzględnieniem kosztów prowadzenia poszczególnych form pozaszkolnych. Opłaty nie mogą przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia ustalonych w porozumieniu z właściwym organem prowadzącym.

7. Dyrektor centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka może zwolnić w całości lub w części z opłat osobę o niskich dochodach, w szczególności, jeżeli dochód tej osoby nie przekracza kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.³⁾).

8. Zwolnienie w całości lub w części z opłat następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

9. Opłaty nie podlegają zwrotowi, jeżeli słuchacz został skreślony z listy słuchaczy albo zrezygnował z kształcenia, chyba że rezygnacja nastąpiła z powodów zdrowotnych potwierdzonych zaświadczeniem lekarskim lub z innych ważnych przyczyn losowych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 65, poz. 554, Nr 157, poz. 1241, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527 i Nr 125, poz. 842 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440 i Nr 106, poz. 622.

Rozdział 3

Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych

§ 21. Kształcenie ustawiczne może być prowadzone w następujących rodzajach pozaszkolnych form kształcenia:

- 1) kurs kompetencji ogólnych;
- 2) kurs umiejętności zawodowych.

§ 22. Ośrodki i placówki, o których mowa w § 3 i 6, zapewniają w szczególności:

- 1) programy nauczania uwzględniające odpowiednio podstawę programową kształcenia w zawodach lub podstawę programową kształcenia ogólnego;
- 2) kadrę dydaktyczną posiadającą kwalifikacje zawodowe odpowiednie do rodzaju prowadzonego kształcenia;
- 3) odpowiednie pomieszczenia wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację kształcenia, zapewniające bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki, zgodnie z przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach;
- 4) nadzór służący podnoszeniu jakości prowadzonego kształcenia;
- 5) warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające udział w kształceniu osobom niepełnosprawnym.

§ 23. 1. Dokumentację przebiegu kształcenia prowadzi się dla każdej realizowanej formy kształcenia.

2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, stanowią:

- 1) program nauczania;
- 2) dziennik zajęć edukacyjnych, zawierający:
 - a) listę obecności,
 - b) liczbę godzin zajęć edukacyjnych,
 - c) tematy zajęć edukacyjnych;
- 3) protokół z egzaminu, jeżeli taki został przeprowadzony;
- 4) rejestr wydanych zaświadczeń.

§ 24. 1. Program nauczania w pozaszkolnych formach kształcenia zawiera:

- 1) nazwę i rodzaj formy kształcenia;
- 2) czas trwania i sposób organizacji kształcenia;
- 3) wymagania wstępne dla uczestników, z zastrzeżeniem § 29 ust. 2;

- 4) cele kształcenia i sposoby ich osiągania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczestników kształcenia;
- 5) plan nauczania określający nazwy zajęć edukacyjnych oraz ich wymiar;
- 6) treści kształcenia w zakresie poszczególnych zajęć edukacyjnych, zgodne odpowiednio z podstawą programową kształcenia ogólnego lub podstawą programową kształcenia w zawodach, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 7) opis efektów kształcenia;
- 8) wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych;
- 9) sposób sprawdzania efektów kształcenia.

2. Program nauczania na kursie umiejętności zawodowych może mieć strukturę modułową.

§ 25. 1. Kurs kompetencji ogólnych jest pozaszkolną formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 50 godzin zegarowych, której program nauczania uwzględnia dowolnie wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego.

2. Kurs kompetencji ogólnych jest prowadzony według programu nauczania, uwzględniającego wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego, przyjętego przez dyrektora centrum kształcenia ustawicznego.

§ 26. Osoba, która ukończyła kurs kompetencji ogólnych, otrzymuje zaświadczenie wydane przez centrum kształcenia ustawicznego. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 27. 1. Kurs umiejętności zawodowych jest pozaszkolną formą kształcenia, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie zestawu umiejętności wyodrębnionego w ramach danej kwalifikacji.

2. Kurs umiejętności zawodowych może być również organizowany w zakresie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach efektów kształcenia wspólnych dla danego obszaru kształcenia.

3. Wymiar kształcenia na kursie ustala się z uwzględnieniem:

- 1) liczby godzin ustalonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla kwalifikacji obejmującej dany zestaw umiejętności,
- 2) liczby godzin kształcenia realizowanego w zakresie wspólnym dla wszystkich zawodów oraz wspólnym dla zawodów w ramach danego obszaru kształcenia, nie niższej niż 30 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu obejmującego kwalifikację, w której wyodrębniono dany zestaw umiejętności.

4. Liczbę godzin, o której mowa w ust. 3 pkt 1, ustala się w wysokości:

- 1) nie niższej niż 30 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zakresie kwalifikacji wyodrębniono trzy zestawy umiejętności;
- 2) nie niższej niż 50 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zakresie kwalifikacji wyodrębniono dwie kwalifikacje.

§ 28. Kursy umiejętności zawodowych są prowadzone z zapewnieniem warunków realizacji kształcenia w zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu obejmującego kwalifikację, w zakresie której opracowano program kursu.

§ 29. 1. Kurs umiejętności zawodowych kończy się egzaminem sprawdzającym nabyte wiadomości i umiejętności z zakresu realizowanego na kursie programu nauczania.

2. Egzamin przeprowadza się w oparciu o wymagania zawarte w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

3. Egzamin przeprowadza komisja powołana przez organizatora kształcenia.

4. W skład komisji wchodzi: przewodniczący oraz dwóch członków. Osoby wchodzące w skład komisji powinny posiadać wykształcenie wyższe odpowiednie dla zakresu kształcenia, z którego jest przeprowadzany egzamin.

5. Przewodniczący komisji kieruje jej pracą, ustala zakres i tryb przeprowadzania egzaminu oraz zatwierdza teoretyczne i praktyczne zadania egzaminacyjne przygotowane przez członków komisji.

6. Zadania egzaminacyjne są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

7. Wynik egzaminu zdającego ustala komisja na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego. Zdający zdał egzamin, jeżeli uzyskał co najmniej 75 % punktów możliwych do uzyskania.

8. Przewodniczący komisji sporządza protokół z przebiegu egzaminu, który podpisują wszyscy członkowie komisji.

9. Protokół zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko osoby zdającej egzamin;
- 2) numer PESEL osoby zdającej egzamin, a w przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość zawierającego jej datę urodzenia;
- 3) datę i miejsce urodzenia osoby zdającej egzamin;
- 4) nazwę organizatora kształcenia;
- 5) nazwę i czas trwania kształcenia;

- 6) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, oraz oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, zawierającej zestaw umiejętności, z którego był przeprowadzany egzamin;
- 7) nazwę zestawu umiejętności, z którego był przeprowadzany egzamin;
- 8) datę i miejsce przeprowadzenia egzaminu;
- 9) skład komisji przeprowadzającej egzamin;
- 10) informację o wyniku egzaminu.

§ 30. 1. Osoba, która zdała egzamin, o którym mowa w § 29 ust. 1, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych potwierdzające nabyte umiejętności.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje odpowiednio centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodek. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 31. 1. Kształcenie w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 21, może być prowadzone w formie stacjonarnej lub zaocznej, z tym że kształcenie praktyczne oraz zajęcia laboratoryjne mogą być realizowane wyłącznie w formie stacjonarnej.

2. Zajęcia edukacyjne w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 21, prowadzone w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

3. Konsultacje zbiorowe dla uczestników kształcenia w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1, prowadzonych w formie zaocznej odbywają się co dwa tygodnie przez dwa dni.

4. Dopuszcza się możliwość organizowania dodatkowych konsultacji indywidualnych, w wymiarze 20 % ogólnej liczby godzin zajęć w danej formie kształcenia.

5. Zajęcia edukacyjne w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem zajęć praktycznych i laboratoryjnych, mogą być prowadzone także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 64 ust. 5 ustawy.

Rozdział 3

Kwalifikacyjne kursy zawodowe

§ 32. 1. Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest pozaszkolną formą kształcenia, której ukończenie umożliwi przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną na warunkach i w trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy.

2. Kwalifikacje w zawodzie, których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, określa klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego.

§ 33. 1. Kwalifikacyjne kursy zawodowe są prowadzone:

- 1) według programu nauczania zgodnego w zakresie danej kwalifikacji z podstawą programową kształcenia w zawodach, uwzględniającego także odpowiednie w zakresie danej kwalifikacji efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz wspólne dla zawodów w ramach obszaru właściwego dla zawodu obejmującego daną kwalifikację;
- 2) z zapewnieniem warunków realizacji kształcenia w zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu obejmującego daną kwalifikację.

2. Program nauczania na kursie może mieć strukturę modułową.

3. Wymiar kształcenia na kursie ustala się z uwzględnieniem:

- 1) minimalnej liczby godzin określonej dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodach,
- 2) liczby godzin kształcenia realizowanego w zakresie wspólnym dla wszystkich zawodów oraz wspólnym dla zawodów w ramach danego obszaru kształcenia.

4. Liczbę godzin, o której mowa w ust. 3 pkt 2, ustala się w wysokości:

- 1) nie niższej niż 30 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono trzy kwalifikacje;
- 2) nie niższej niż 50 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono dwie kwalifikacje;
- 3) nie niższej niż 75 % liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono jedną kwalifikację.

5. Uczestnicy kursu powinni posiadać zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, którego dotyczy kurs, wydane na podstawie odrębnych przepisów.

6. Do kwalifikacyjnych kursów zawodowych stosuje się przepisy § 23, 24 i 31.

§ 34. Organizator kursu zapewnia:

- 1) nadzór służący podnoszeniu jakości prowadzonego kształcenia;
- 2) warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające udział w kształceniu osobom niepełnosprawnym.

§ 35. Organizator kursu jest obowiązany zgłosić kwalifikacyjny kurs zawodowy do okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 14 dni od daty rozpoczęcia kursu. Zgłoszenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organizatora kursu;
- 2) symbol cyfrowy zawodu i nazwę kwalifikacji, w zakresie której prowadzone jest kształcenie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- 4) wykaz imienny uczestników kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

§ 36. 1. Osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

2. Zaświadczenie wydaje organizator kursu. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 37. Osoba, o której mowa w § 36 ust. 1, przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie kwalifikacji kształconej na kwalifikacyjnym kursie zawodowym przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną.

2. Termin egzaminu, o którym mowa w ust. 1, wyznacza okręgowa komisja egzaminacyjna.

§ 38. Warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu na kwalifikacyjnym kursie zawodowym określają przepisy w sprawie praktycznej nauki zawodu.

§ 39. 1. Organizator kursu, na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w § 36, przedłożonego przez osobę podejmującą kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, zwalnia tę osobę z realizacji zajęć edukacyjnych dotyczących efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów lub wspólnych dla zawodów w ramach obszaru właściwego dla zawodu obejmującego kwalifikację, której dotyczy dany kwalifikacyjny kurs zawodowy.

2. Organizator kursu, na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w § 30, przedłożonego przez osobę podejmującą kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może zaliczyć wyniki kursu umiejętności zawodowych w zakresie odpowiedniego zestawu umiejętności wyodrębnionego w ramach kwalifikacji kształconej na kursie.

§ 40. Zajęcia edukacyjne na kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzą osoby posiadające kwalifikacje określone w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia

nauczycieli lub w przepisach w sprawie praktycznej nauki zawodu, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1a i 1d ustawy.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 41. Osoby, które rozpoczęły kształcenie w formach pozaszkolnych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia kontynuują to kształcenie na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2012 r.

§ 42. Centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego dostosują organizację i sposób działania do wymogów wynikających z rozporządzenia w terminie do dnia 31 grudnia 2012 r.

§ 43. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.⁴⁾

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DYREKTOR
DEPARTAMENTU KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Ewa Kunkowska-KPMK

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone:

- 1) rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego oraz publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz. U. Nr 99, poz. 828), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...), oraz
- 2) rozporządzeniem Ministra Edukacji Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Za zgodność pod względem prawnym i redakcyjnym

[Signature]

WZÓR

.....
 (pieczęć organizatora kursu)

**ZAŚWIADCZENIE
 o ukończeniu kursu kompetencji ogólnych**

.....
 (imię/imiiona i nazwisko)

.....
 data urodzenia

.....
 miejsce urodzenia

.....
 numer PESEL

w okresie od dnia do dnia uczestniczył/a

w kursie kompetencji ogólnych

.....
 (nazwa kursu)

prowadzony przez

.....
 (nazwa i adres organizatora kursu)

Zgodnie z programem nauczania kurs obejmował zajęcia edukacyjne z zakresu¹:

Lp.	Nazwa zajęć edukacyjnych	Wymiar godzin zajęć edukacyjnych

Zaświadczenie wydano zgodnie z § 26 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2011 r. w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego i publicznych ośrodków doskonalenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr, poz.).

Nr z rejestru.....

....., dnia..... r.
 (miejscowość)

.....
 (pieczęć i podpis osoby upoważnionej
 przez organizatora kursu)

¹ Wpisać nazwę zajęć edukacyjnych zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

WZÓR

.....
(pieczęć organizatora kursu)**ZAŚWIADCZENIE
potwierdzające nabyte umiejętności**.....
(imię/imiiona i nazwisko).....
data urodzenia.....
miejsce urodzenia.....
numer PESEL

w dniu zdał/a egzamin sprawdzający przed komisją

powołaną przez
(nazwa organizatora kursu)w obrębie kwalifikacji¹wyodrębnionej w zawodzie
(nazwa i symbol cyfrowy zawodu²)i uzyskał/a potwierdzenie nabycia umiejętności³:

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....
- 7).....

Zaświadczenie wydano zgodnie z § 30 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2011 r. w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego i publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr, poz.).

Nr z rejestru.....

....., dnia..... r.
(miejscowość).....
(pieczęć i podpis osoby upoważnionej
przez organizatora kursu)

¹ Wpisać nazwę kwalifikacji zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

² Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

³ Wpisać uzyskane efekty kształcenia zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

WZÓR

.....
 (pieczęć organizatora kursu)

ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego

.....
 (imię/ imiona i nazwisko)

.....
 data urodzenia

.....
 miejsce urodzenia

.....
 numer PESEL

w okresie od dnia do dnia uczestniczył/a
 w kwalifikacyjnym kursie zawodowym z zakresu kwalifikacji¹

.....
 wyodrębnionej w zawodzie
 (nazwa i symbol cyfrowy zawodu²)

.....
 prowadzonym przez

.....
 (nazwa i adres organizatora kursu)

Zaświadczenie wydano zgodnie z § 36 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2011 r. w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego i publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr, poz.).

Nr z rejestru

.....
 (miejsowość)

.....
 dnia r.

.....
 (pieczęć i podpis osoby upoważnionej
 przez organizatora kursu)

¹ Wpisać nazwę kwalifikacji zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

² Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 68a ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.).

Nowelizacją ustawy o systemie oświaty z dnia 19 sierpnia 2011 r. wprowadzono regulacje porządkujące obszar kształcenia ustawicznego realizowanego w systemie oświaty oraz systemowo powiązano szkolnictwo zawodowe z kształceniem ustawicznym w formach pozaszkolnych.

Kształceniem ustawicznym w rozumieniu ustawy o systemie oświaty jest:

- 1) kształcenie w szkołach dla dorosłych,
- 2) uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

W myśl art. 3 pkt 17 w związku z art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty jednostkami organizacyjnymi powołanymi do prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych są co do zasady:

- placówki kształcenia ustawicznego,
- placówki kształcenia praktycznego,
- ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego.

Równocześnie, z mocy ustawy do form pozaszkolnych zalicza się kwalifikacyjne kursy zawodowe, umożliwiające osobom dorosłym nabywanie i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych. W nowej strukturze systemu oświaty nie przewiduje się bowiem funkcjonowania szkół zawodowych dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. Jednakże szkoły policealne oferują kształcenie zaledwie w zakresie 46 spośród 201 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, a ponadto – oferta ta adresowana jest wyłącznie do osób posiadających wykształcenie średnie.

Kwalifikacyjnym kursem zawodowym w rozumieniu ustawy jest kurs prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji stanowiącej wyodrębniony w danym zawodzie zestaw

oczekiwanych efektów kształcenia. Ukończenie kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną. Osoba, która ukończy kwalifikacyjny kurs zawodowy i zda egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, otrzymuje świadectwo potwierdzające osiągnięcie efektów kształcenia (nabycie umiejętności) wskazanych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w określonym zawodzie będzie mogła otrzymać osoba, która:

- posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu (wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie), oraz
- zda egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie.

Nowy model kształcenia ustawicznego przewidujący zdobywanie kwalifikacji zawodowych w formach kursowych jest adekwatny z jednej strony do potrzeb współczesnego rynku pracy, charakteryzującego się wysoką dynamiką zmian popytu na kwalifikacje pracobiorców, z drugiej zaś – do potrzeb i możliwości osób dorosłych. Pozaszkolne formy kursowe umożliwią zdobycie poszukiwanych na rynku pracy kwalifikacji w czasie krótszym niż w szkole. Przyczyni się to do zwiększenia mobilności zawodowej Polaków, także stanowić będzie zachętę do udziału w edukacji ustawicznej.

Kwalifikacje w zawodzie, które mogą być kształcone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, wskazane są w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ustawy o systemie oświaty.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą;
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą;
- placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego;
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;

- podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

Wskazane powyżej rozwiązania organizacyjno-programowe i strukturalne zapewniają systemowe powiązanie szkolnictwa zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym z kształceniem ustawicznym osób dorosłych poprzez:

- włączenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w system kształcenia kursowego,
- otwarcie systemu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie dla osób kształconych na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje i zadania publicznych placówek i ośrodków, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty,
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form,
- 3) warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych przez podmioty wymienione w art. 68a ust. 2 ustawy o systemie oświaty,
- 4) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,
- 5) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,
- 6) warunki i tryb wnoszenia odpłatności za kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych w publicznych placówkach i ośrodkach, tak aby odpłatność nie przekraczała ponoszonych kosztów kształcenia.

Projektowane rozwiązania uwzględniają:

- możliwość zaliczania potwierdzonych efektów kształcenia przy podejmowaniu dalszego kształcenia w formach pozaszkolnych,
- konieczność dostosowania kształcenia ustawicznego do potrzeb i warunków rynku pracy,
- zapewnienie dostępności do form kształcenia ustawicznego umożliwiających przekwalifikowanie się oraz uzyskanie nowych kwalifikacji,
- włączenie pracodawców w proces kształcenia ustawicznego.

W dotychczasowym stanie prawnym rodzaje i zadania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego oraz publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz. U. Nr 99, poz. 828), zaś warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form – rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216). Powołane rozporządzenia utracą moc z dniem 1 września 2012 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z § 3 i 4 projektu rozporządzenia, publicznymi placówkami kształcenia ustawicznego są centra kształcenia ustawicznego powołane do realizacji następujących zadań:

- 1) prowadzenie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych określonych w rozporządzeniu, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a także w szkołach dla dorosłych, jeśli takie szkoły wchodzą w skład centrum;
- 2) przygotowywanie oferty kształcenia ustawicznego uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, oraz współpraca z pracodawcami w tym zakresie;
- 3) opracowywanie i wydawanie materiałów metodyczno-dydaktycznych dla prowadzonego kształcenia;
- 4) gromadzenie informacji naukowo-technicznej dla potrzeb kształcenia ustawicznego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i form tego kształcenia, prowadzonego przez centrum kształcenia ustawicznego.

Centrum kształcenia ustawicznego może ponadto realizować zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu.

W myśl § 6-8 projektu rozporządzenia, publicznymi placówkami kształcenia praktycznego są centra kształcenia praktycznego, które realizują zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu, poprzez:

- 1) prowadzenie zajęć praktycznych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu, w tym modułowego programu nauczania dla danego zawodu;

- 2) prowadzenie zajęć uzupełniających z zakresu praktycznej nauki zawodu dla młodocianych pracowników.

Centra kształcenia praktycznego prowadzą także kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Obowiązane są przy tym do przygotowywania we współpracy z pracodawcami oferty kształcenia uwzględniającej potrzeby i warunki rynku pracy oraz umożliwiającej przekwalifikowanie się lub uzyskanie nowych kwalifikacji przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

Centrum kształcenia praktycznego może także współpracować z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego.

Jednostką organizacyjną powołaną do realizowania zadań z zakresu doksztalcenia teoretycznego młodocianych pracowników jest publiczny ośrodek doksztalcenia i doskonalenia zawodowego. Ośrodek może także organizować doksztalcenie teoretyczne młodocianych zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu i uczęszczających do zasadniczych szkół zawodowych - w zakresie przedmiotów zawodowych teoretycznych, jeżeli szkoła nie ma możliwości ich zrealizowania (§ 9-14 projektu rozporządzenia).

Ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego organizują i prowadzą turnusy doksztalcenia teoretycznego dla młodocianych pracowników doksztalających się teoretycznie w zakresie danego zawodu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach turnusy mogą być organizowane dla młodocianych doksztalających się teoretycznie w zakresie różnych zawodów. Młodociani są przyjmowani do ośrodków na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę lub przez szkołę, wskazującego m.in. zakres doksztalcenia teoretycznego.

Rozporządzenie określa minimalną liczbę młodocianych uczestniczących w turnusie (20), od której jednak można odstąpić za zgodą organu prowadzącego ośrodek. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadkach losowych, można zorganizować doksztalcenie teoretyczne młodocianych w formie konsultacji indywidualnych w porozumieniu z organem prowadzącym. Liczba godzin konsultacji powinna wynosić co najmniej 20 % liczby godzin przewidzianych na nauczanie przedmiotów zawodowych teoretycznych określonych w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

Centra kształcenia ustawicznego, centra kształcenia praktycznego lub ośrodki mogą pobierać opłaty za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych (§ 20 projektu rozporządzenia), z tym, że opłaty nie mogą być pobierane od osób, które uczęszczają na kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Wysokość opłat ustala dyrektor centrum lub ośrodka, z uwzględnieniem kosztów prowadzenia poszczególnych form pozaszkolnych. Opłaty nie mogą przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia ustalonych w porozumieniu z właściwym organem prowadzącym.

Opłaty są wnoszone za cały okres kształcenia, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor centrum lub ośrodka może przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w ratach. Opłaty wnosi się na rachunek centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka wskazany przez dyrektora.

Dyrektor centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego lub ośrodka może zwolnić w całości lub w części z opłat osobę o niskich dochodach, w szczególności, jeżeli dochód tej osoby nie przekracza kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.). Zwolnienie w całości lub w części z opłat następuje na wniosek osoby zainteresowanej. Opłaty nie podlegają zwrotowi, jeżeli słuchacz został skreślony z listy słuchaczy albo zrezygnował z kształcenia, chyba że rezygnacja nastąpiła z powodów zdrowotnych potwierdzonych zaświadczeniem lekarskim lub z innych ważnych przyczyn losowych.

W rozporządzeniu zdefiniowano 2 rodzaje pozaszkolnych form kształcenia (§ 21 projektu rozporządzenia):

- 1) kurs kompetencji ogólnych;
- 2) kurs umiejętności zawodowych.

Należy podkreślić, iż z mocy ustawy do form pozaszkolnych zalicza się także kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Każda z ww. form kształcenia realizowana jest w oparciu o program nauczania uwzględniający odpowiednio podstawę programową kształcenia ogólnego lub podstawę programową kształcenia w zawodach.

Ad. 1). Kurs kompetencji ogólnych jest prowadzony według programu nauczania, uwzględniającego wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego. Czas trwania tego kursu nie może być krótszy niż 50 godzin zegarowych. Osoba, która ukończyła kurs kompetencji ogólnych otrzymuje zaświadczenie wydane przez organizatora kształcenia według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Ad 2). Kurs umiejętności zawodowych jest pozaszkolną formą kształcenia, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie zestawu umiejętności wyodrębnionego w ramach jednej kwalifikacji, a także odpowiedni zakres efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru właściwego dla zawodu obejmującego kwalifikację, w zakresie której opracowano program kursu. Wymiar kształcenia na kursie należy ustalić z uwzględnieniem minimalnej liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla kwalifikacji obejmującej zestaw umiejętności, których dotyczy kurs, oraz liczby zestawów umiejętności wyodrębnionych w ramach tej kwalifikacji.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się egzaminem sprawdzającym nabyte wiadomości i umiejętności z zakresu realizowanego na kursie programu nauczania (§ 29 projektu rozporządzenia). Egzamin jest przeprowadzany w oparciu o wymagania zawarte w podstawie programowej kształcenia w zawodach przez komisję powołaną przez organizatora kształcenia. W skład komisji wchodzi trzy osoby (przewodniczący oraz dwóch członków), które powinny posiadać wykształcenie wyższe odpowiednie dla zakresu kształcenia, z którego jest przeprowadzany egzamin. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie przez zdającego co najmniej 75 % punktów możliwych do uzyskania.

Osoba, która zdała egzamin, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych potwierdzające nabyte umiejętności. Zaświadczenie wydaje organizator kształcenia, zaś jego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Jeżeli osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych, podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, organizator kształcenia może zaliczyć wyniki kursu umiejętności zawodowych w zakresie odpowiedniego zestawu umiejętności wyodrębnionego w ramach kwalifikacji kształcanej na kwalifikacyjnym kursie zawodowym (§ 39 projektu rozporządzenia).

Kwalifikacyjny kurs zawodowy (§ 33-41 projektu rozporządzenia) jest pozaszkolną formą kształcenia, której ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną na warunkach i w trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy. Kwalifikacyjne kursy zawodowe są prowadzone:

- 1) według programu nauczania zgodnego w zakresie danej kwalifikacji z podstawą programową kształcenia w zawodach, uwzględniającego także odpowiednie w zakresie danej kwalifikacji efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz wspólne dla zawodów w ramach obszaru właściwego dla zawodu obejmującego daną kwalifikację;
- 2) z zapewnieniem warunków realizacji kształcenia w zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu obejmującego daną kwalifikację.

Wymiar kształcenia na kursie ustala się z uwzględnieniem minimalnej liczby godzin określonej dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz liczby godzin kształcenia realizowanego w zakresie wspólnym dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach danego obszaru kształcenia.

Liczbę godzin zajęć z zakresu kształczonej na kursie kwalifikacji ustala się w wysokości:

- 1) nie niższej niż 30% liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono 3 kwalifikacje;
- 2) nie niższej niż 50% liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono 2 kwalifikacje;
- 3) nie niższej niż 75% liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach – jeżeli w zawodzie obejmującym daną kwalifikację wyodrębniono jedną kwalifikację.

Aby uczestnicy kwalifikacyjnego kursu zawodowego mogli przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, organizator kształcenia jest obowiązany nie później niż do dnia 30 września zgłosić prowadzone kwalifikacyjne kursy zawodowe do okręgowej komisji egzaminacyjnej (§ 35 projektu rozporządzenia). Zgłoszenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organizatora kształcenia,
- 2) symbol cyfrowy zawodu i nazwę kwalifikacji, w zakresie której prowadzone jest kształcenie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego,
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego,

4) liczbę uczestników kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego, które wydaje organizator kształcenia według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Kursy umiejętności zawodowych oraz kwalifikacyjne kursy zawodowe są prowadzone z zapewnieniem warunków realizacji kształcenia w zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla zawodu obejmującego kwalifikację, w zakresie której opracowano program kursu.

Kształcenie na kursie kompetencji ogólnych, kursie umiejętności zawodowych lub kwalifikacyjnym kursie zawodowym może być prowadzone w formie (§ 31 projektu rozporządzenia):

- stacjonarnej – zajęcia edukacyjne odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu;
- zaocznej – konsultacje zbiorowe dla uczestników kursu odbywają się co dwa tygodnie przez dwa dni, przy czym dopuszcza się możliwość organizowania dodatkowych konsultacji indywidualnych, w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć na danym kursie.

Kształcenie praktyczne oraz zajęcia laboratoryjne mogą być realizowane wyłącznie w formie stacjonarnej.

Zajęcia edukacyjne na kursach, z wyjątkiem zajęć praktycznych i laboratoryjnych, mogą być prowadzone także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 64 ust. 5 ustawy.

Zajęcia edukacyjne na kwalifikacyjnych kursach zawodowych mogą prowadzić osoby posiadające kwalifikacje wymagane od nauczycieli, określone w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli lub w przepisach w sprawie praktycznej nauki zawodu, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1a ustawy (§ 40 projektu rozporządzenia).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu

notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu dotyczą osób dorosłych podejmujących kształcenie lub doskonalenie zawodowe w formach pozaszkolnych, a także organizatorów kształcenia w formach pozaszkolnych, którymi są publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, a w zakresie kwalifikacyjnych kursów zawodowych także:

- szkoły prowadzące kształcenie zawodowe: publiczne i niepubliczne posiadające uprawnienia szkół publicznych,
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;
- podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym:

- 1) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 2) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 3) Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 4) Forum Związków Zawodowych;
- 5) Izbie Gospodarczej Gazownictwa;
- 6) Izbie Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego;
- 7) Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy;
- 8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;

- 9) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 10) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 11) Krajowej Izbie Gospodarczej;
- 12) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 13) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 14) Ogólnopolskiej Izbie Gospodarczej Drogownictwa;
- 15) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 16) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 17) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 18) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Ośrodków Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 19) Polskiej Izbie Druku;
- 20) Polskiej Izbie Firm Szkoleniowych;
- 21) Polskiej Izbie Hotelarstwa;
- 22) Polskiej Izbie Książki;
- 23) Polskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej Budownictwa;
- 24) Polskiej Izbie Turystyki;
- 25) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 26) Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych;
- 27) Polskiemu Stowarzyszeniu Hotelarstwa i Turystyki;
- 28) Polskiemu Zrzeszeniu Hoteli;
- 29) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 30) Pracodawcom RP;
- 31) Radzie ds. Szkolnictwa Artystycznego;
- 32) Radzie Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 33) Radzie Szkół Katolickich;
- 34) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 35) Stowarzyszeniu Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 36) Stowarzyszeniu Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 37) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich;
- 38) Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
- 39) Stowarzyszeniu Technicznemu Odlewników Polskich;
- 40) Unii Metropolii Polskich;
- 41) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 42) Zarządowi Głównemu Polskiego Związku Niewidomych;
- 43) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich;

- 44) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Oświatowców Polskich;
- 45) Zarządowi Głównemu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej;
- 46) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 47) Zarządowi Głównemu Związku Rzemiosła Polskiego;
- 48) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 49) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego „Budowlani”;
- 50) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 51) Związkowi Gmin Wiejskich RP;
- 52) Związkowi Miast Polskich;
- 53) Związkowi Powiatów Polskich;
- 54) Związkowi Województw RP.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wyniki konsultacji zostaną przedstawione w niniejszej ocenie po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie wpłynie pozytywnie na rynek pracy dzięki uelastycznieniu kształcenia zawodowego i zbliżeniu go do wymagań rynku pracy i pracodawców, a także uporządkowaniu systemu kształcenia ustawicznego (oferta kształcenia zawodowego w formach pozaszkolnych obejmować będzie kursy realizowane w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach i umożliwiające potwierdzanie kwalifikacji zawodowych w systemie egzaminów zewnętrznych).

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki


Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Niemniej, zmiany w systemie szkolnictwa zawodowego, wprowadzone niniejszą regulacją, pozytywnie wpłyną na dostępność elastycznej

i nowoczesnej oferty kształcenia zawodowego oraz na poprawę zdolności adaptacyjnych pracowników i osób poszukujących pracy.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO


Ewa Kulińska-Kruk